

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานบางประการได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และความต้องการของผู้ปกครอง ความรู้และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล อันมีผลต่อการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ รวมทั้งศึกษาสาเหตุของความต้องการเลือกและไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ใช้ตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ จำนวน 883 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling with Proportional Allocation) เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยเครื่องมือนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพหาค่าความเชื่อมั่นก่อนนำมาใช้ หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของความรู้โดยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.739 และของเจตคติโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคร์ (Cronbach 's Alpha) ได้ค่าแอลฟาเท่ากับ 0.743 การวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่างใช้การหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลอ้างอิงไปสู่ประชากร ใช้ t-test , One – Way Analysis of Variance และ Least Significant Difference ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพพื้นฐานบางประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 17 - 18 ปี ร้อยละ 72.5 และมีอายุเฉลี่ยคือ 17.7 ปี มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” คือระหว่าง 2.01 - 2.50 มีร้อยละ 35.6 รองลงมาคือระหว่าง 2.51 - 3.00 ร้อยละ 23.7 นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระดับ “ดี” ถึง “ดีมาก” คือระหว่าง 3.01 - 3.50 และ 3.51 - 4.00 มีจำนวนร้อยละ 10.9 และ 2.8 ตามลำดับ นักเรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 มีบิดาและมารดาประกอบอาชีพทางการเกษตร รองลงมาเป็นอาชีพอิสระ ได้แก่ นักบัญชี ทนายความ สถาปนิก ค้าขาย เป็นต้น โดยบิดาประกอบอาชีพอิสระร้อยละ 11.0 และ มารดา ร้อยละ 14.2 สำหรับการศึกษาของบิดาและมารดาของนักเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมปลาย คือร้อยละ 68.5 และ 76.8 ตามลำดับ รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 11.3 และ 9.3 ตามลำดับ

2. ในด้านความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเลือกเรียนสาขาพยาบาลศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 40 รองลงมาเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ / วิศวกรรมศาสตร์ / คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 21 สาขาวิชาที่ผู้ปกครองต้องการให้เลือกน้อยที่สุดคือ สาธารณสุข / เทคนิคการแพทย์ และ เกษตรศาสตร์ จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 0.6 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ในขณะที่นักเรียนมีบิดามารดาประกอบอาชีพทางการเกษตรมากที่สุด แต่มีความต้องการให้เลือกเรียนสาขาทางการเกษตรน้อยที่สุด

3. ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง จะมีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับ “ดี” เป็นส่วนใหญ่ และไม่ว่าจะศึกษาในชั้นมัธยม 5 หรือ 6 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับใด ต่างก็มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับ “ดี” เป็นส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 65

สำหรับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็น “เห็นด้วยมากที่สุด” ว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ อดทน ต้องคอยดูแลช่วยเหลือ แนะนำให้ผู้ป่วยปฏิบัติอย่างถูกต้อง สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัย เป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคม ส่วนการปฏิบัติงานในฐานะเป็นผู้ช่วยแพทย์ เป็นอาชีพที่มีรายได้พิเศษ (นอกจากเงินเดือน) รวมทั้งต้องสามารถตอบข้อซักถามของผู้ป่วยและญาติได้นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ “เห็นด้วยมาก” แต่การปฏิบัติงานด้วยความยากลำบาก และต้องทำงานหนัก ผู้ตอบแบบสอบถาม “เห็นด้วยปานกลาง” เช่นเดียวกับที่เห็นว่าเป็นอาชีพที่หางานทำงานและมั่นคง

4. ความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีสูงถึงร้อยละ 70.4 ในขณะที่ความไม่ต้องการเลือกมีเพียงร้อยละ 29 แต่เมื่อวิเคราะห์เฉพาะผลสุดท้ายพบว่า นักเรียนเลือกและไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือเลือกร้อยละ 49.3 และไม่เลือกร้อยละ 50.1 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุดังนี้

4.1) นักเรียนที่ต้องการเลือกจำนวนร้อยละ 70.4 นั้น จะเลือกแน่นอนร้อยละ 45.2 โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าต้องการทำงานช่วยเหลือผู้อื่น ร้อยละ 30.2 และมีความชอบ ตั้งใจมาตั้งแต่เด็กร้อยละ 40.2 ในขณะที่นักเรียนที่ไม่ต้องการเลือกร้อยละ 29.0 แต่ต้องเลือกร้อยละ 4.1 เนื่องจากเป็นความต้องการของบิดามารดาร้อยละ 41.7 และต้องการช่วยเหลือคนในครอบครัวร้อยละ 16.6

4.2) นักเรียนที่ต้องการเลือกจำนวนร้อยละ 70.4 นั้น จะไม่เลือกร้อยละ 25.2 โดยให้เหตุผลว่าไม่มีคุณสมบัติตามที่สาขากำหนด เช่น สูงไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ไม่มีความอดทนเพียงพอ มีจำนวนร้อยละ 21.1 อีกทั้งมีความเข้าใจว่าเป็นผู้ชายจึงไม่สามารถเรียนสาขาพยาบาลศาสตร์ได้ร้อยละ 14.3 และไม่มีทุนพอที่จะศึกษาร้อยละ 12.2 ส่วนนักเรียนที่ไม่ต้องการเลือกจำนวนร้อยละ 29.0 นั้น จะไม่เลือกแน่นอนร้อยละ 24.9 ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เนื่องจากไม่ชอบ และไม่เหมาะสมกับบุคลิกของตนเองร้อยละ 45.0 รองลงมาเนื่องจากทางบ้านมีรายได้น้อย ไม่มีทุนพอที่จะศึกษาร้อยละ 23.6

5. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับสภาพพื้นฐานบางประการ และความต้องการของผู้ปกครอง

5.1) ความแตกต่างของความต้องการเลือก แต่ไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์กับสภาพข้อมูลพื้นฐานบางประการได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ที่เพศ และระดับการศึกษา อายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีความต้องการเลือก แต่ไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ที่อาชีพของมารดาแตกต่างกัน มีความต้องการเลือก แต่ไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อใช้ Least Significant Difference วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความต้องการเลือก แต่ไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ของนักเรียนที่มีอาชีพของมารดาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มารดามีอาชีพรับราชการจะความต้องการเลือก แต่ไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพการเกษตร และอาชีพแม่บ้าน/รับจ้าง

5.2) ความแตกต่างของความต้องการเลือก และเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับเพศ และระดับการศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ที่เพศแตกต่างกัน มีความต้องการเลือก และเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือนักเรียนชาย มีความต้องการเลือก และเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์แตกต่างจากนักเรียนหญิง

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการเลือก และเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับอายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครอง พบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ที่มีอายุ การศึกษาของบิดา และมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีความต้องการเลือก และเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

5.3) ความแตกต่างของความไม่ต้องการเลือก และไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับเพศ ระดับการศึกษา อายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ที่มีอายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีความไม่ต้องการเลือก และไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

5.4) ความแตกต่างของความไม่ต้องการเลือก แต่ต้องเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับเพศ ระดับการศึกษา อายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ที่มีอายุ การศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา คะแนนเฉลี่ยสะสม และความต้องการของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีความไม่ต้องการเลือก แต่ต้องเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

6. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลและเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล

6.1) ความแตกต่างของความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลและเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ที่มีความรู้และเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน มีความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ไม่แตกต่างกัน นั่นคือไม่ว่านักเรียนจะมีความรู้ และเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในระดับใด ก็ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์

6.2) ความแตกต่างของความไม่ต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ กับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลและเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ที่มีความรู้และเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน มี

ความไม่ต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ไม่แตกต่างกัน นั่นคือไม่ว่านักเรียนจะมีความรู้ และเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในระดับใด ก็ไม่มีผลกระทบต่อความไม่ต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาวิจัยข้างต้น มีประเด็นที่เห็นได้ชัดเจน สมควรนำมาอภิปรายในที่นี้คือ

1) สภาพข้อมูลพื้นฐานบางประการกับความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า ความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักเรียนมีสูงถึงร้อยละ 70.4 และไม่ต้องการเลือกร้อยละ 29 โดยมีผู้ไม่ตอบ ร้อยละ 0.6 แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะผลสุดท้ายว่าจะเลือกหรือไม่เลือกพบว่า นักเรียนที่มีความต้องการเลือกร้อยละ 70.4 นั้น จะเลือกแน่นอนร้อยละ 45.2 ไม่เลือกร้อยละ 25.2 โดยนักเรียนที่เลือกแน่นอนเนื่องจาก รักเครื่องแบบ มีความชอบในวิชาชีพ ตั้งใจมาตั้งแต่เด็ก เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ต้องการทำงานช่วยเหลือผู้อื่น และดูแลบุคคลในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับ จารุวรรณ ต.สกุล และ ฟาริดา อิบราฮิม (2536) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจ ของนักศึกษา ในการเลือกเรียนวิชาการพยาบาล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนพยาบาลเพราะต้องการดูแลช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ในอัตราเดียวกับความต้องการทางอารมณ์ส่วนตัว เช่น เลือกด้วยใจรัก ศรัทธา ประทับใจ เคยฝึกฝน ชอบเครื่องแบบพยาบาล เป็นงานที่มั่นคง เป็นอาชีพที่สุจริต เหมาะกับผู้หญิง มีความสำคัญต่อสังคม เสียสละ น่าสนใจ น่านับถือ และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ยี่สุนันท์ โนนทยาน (2539) ซึ่งพบว่า การรับรู้ลักษณะวิชาชีพการพยาบาล และ อิทธิพลของครอบครัว เป็นตัวแปรสำคัญอันหนึ่งที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชา วิชาการพยาบาล และกลุ่มนักศึกษาที่ไม่เลือกเรียนวิชาการพยาบาล และนักเรียนที่ไม่ต้องการ เลือกร้อยละ 29 นั้น ไม่เลือกแน่นอนร้อยละ 24.9 และต้องเลือกร้อยละ 4.1 สาเหตุสำคัญที่ไม่ เลือกแน่นอนเนื่องจากเห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับบุคลิกของตนเอง และไม่ชอบ จะเห็น ว่าผลสุดท้ายนักเรียนจะเลือกและไม่เลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เลือกร้อยละ 49.3 (45.2 + 4.1) และไม่เลือกร้อยละ 50.1 (25.2 + 24.9)

และพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ที่มีสภาพข้อมูลพื้นฐานได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา คะแนน

เฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน จะมีความไม่ต้องการเลือก แต่ต้องเลือก และความไม่ต้องการเลือกและไม่เลือกแน่นอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาวิจัยของ ยี่สุนัน ทวโนทยาน (2539) ซึ่งพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นตัวแปรสำคัญอันหนึ่งที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาล

แต่พบว่านักเรียนที่มีสภาพพื้นฐานบางประการด้านอาชีพของมารดาที่แตกต่างกัน จะมีความต้องการเลือก แต่ไม่เลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพรับราชการ มีความต้องการเลือกแต่ผลสุดท้ายไม่เลือก แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพทางการเกษตร อาชีพแม่บ้าน /รับจ้าง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ยี่สุนัน ทวโนทยาน (2539) ซึ่งพบว่ารายได้รวมของบิดาและมารดา เป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาล เนื่องจากอาชีพของมารดาจะส่งผลกระทบต่อรายได้รวมของครอบครัว และพบว่านักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความต้องการเลือกและผลสุดท้ายเลือกแน่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือนักเรียนชายจะมีความต้องการเลือกและผลสุดท้ายเลือกแน่แตกต่างจากนักเรียนหญิง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาวิจัยของ ยี่สุนัน ทวโนทยาน (2539) ซึ่งไม่พบว่าเพศ จะเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาล

2) ความต้องการของผู้ปกครอง กับความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ จารุวรรณ ต.สกุล และ ฟารีดา อิบราฮิม (2536) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาการพยาบาล พบว่านักศึกษาเลือกเรียนเพราะได้รับการผลักดันชักจูงจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และบุคคลในครอบครัว มีส่วนน้อยมาก แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ความรู้และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล กับความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 6 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า นักเรียนที่มีความรู้และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน จะมีความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า

1) ควรมีการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ในที่นี้ได้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 , 6 ที่มารดาไม่มีรายได้น้อย ประกอบอาชีพทางการเกษตร รับจ้างและเป็นแม่บ้าน จะไม่มีทุนพอที่จะศึกษาต่อ ทั้งที่มีความต้องการเลือกศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ควรจัดให้มีโครงการช่วยเหลือมารดาในการพัฒนาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ และจัดโครงการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มดังกล่าว โดยเข้าไปสนับสนุนตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย

2) ในการส่งเสริมแนะแนวความรู้เกี่ยวกับสาขาพยาบาลศาสตร์ แก่นักเรียนระดับมัธยมปลายควรกระทำพร้อมกันหลายๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตรการเรียนการสอน คุณสมบัติของผู้เรียน ซึ่งจากการวิจัยพบว่ามีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ตอบว่าไม่สามารถเลือกเรียนสาขาพยาบาลศาสตร์ได้เนื่องจากเป็นผู้ชาย

3) ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องรูปแบบความต้องการการสนับสนุนในการเข้าศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย